

Vậy tại sao lại luận rằng cuộc giao thiệp với Nhật bản không dễ mà xong được.

Vấn đề mà quốc dân Trung Hoa có để cho chính phủ Nam kinh nhượng bộ mà thỏa hiệp được với Nhật bản thì cũng chỉ là một cách giải quyết tạm thời, chứ của chính lâm sự cũng phải gây ra một cuộc đại xung đột chứ chẳng không.

Nhật bản

Lang thang phàn xử ba ngày mà
bạc say ấ không nghe, lại gọi
tên về máy thủng em tên ấ
đem đến đánh dục tên ấ và
tên Khế về, nhưng làng xóm canh
lừa nghiêm, họ đánh tháo không
được. Việc này đã giải trình quan
Phủ.

Thị Phủ xưa nay mua bán bán
chất là kẻ sanh nhai, còn con là
Phạm Phủ may thuê và muốn mà
do bụng, nay thỉnh linh hóa đầu
xây tới khi không, làm bao tên ba
ngày.

Người thợ mộc kia ấch giữa
đang mang vào cò, nghĩ cũng rồi
thật!

Mong sao quan trên thấu tình dân
mà trừng trị bọn hung hãn cho
nó bỏ thói ngang tàng thì đội ơn
quan lắm lắm.

T. N. P. lai cáo

(HIEN-THUOC)

Bản báo có tiếp được bài lai cáo, sự
quan nhậm mạng, xin đăng như sau này:
An mạng mà coi như không.

Mời rồi kỳ giả đi ngang qua tổng
Đông Việt có nghe một chuyện cũng
lấy làm ghê sợ:

Ngày hai mươi tháng giêng đây,
tại phái nam, làng An Lâm, Tổng
Đông Việt, huyện Tiên Phước, người
con dân trưởng Quận đi đắp nước,
gặp tên Đỗ là con trai trưởng Thị,
thấy người ấy cười lạng đáp nước, đến
chợ ghẹo bốp và, người con gái kia
giận mắng bốp lại rồi về. Trong làng
đó có ông hương Quán là tay quyền
hào lắm, lại hay sanh sự, thấy cha
con tên Thị có 3 con trâu, bèn xúc
mưu cho trưởng Quận báo con trâu
tới nhà tên Thị năm vụ, nói vu
rằng tên Đỗ bằm miệng mình. Trưởng
Quận đi mời hương Quán, hương
Quán báo kén trưởng phải tên là
Nhạc tức khắc tách mõ tới nhà
trưởng Thị đánh ầm, cha con trưởng
thị thấy có sự như vậy, chạy
mời hương Quán đến. Hương Quán
tới nhà, nhưng đòi bạc mới xử cho.
Đến đến ba ngày, không biết vì sao
mà tên Thị ra vườn treo cổ mà chết,
hương Quán hay tin cho mời lý
trưởng Lê Cần chứng Chánh tổng
Huỳnh Lương hiệp đồng tới nhà tên
Thị, ràng nhát vợ con và thân nhân
là tên Tài tên Liệu báo phải nhún
chôn đi. Người nhà sấm dõ chôn
cái, chẳng dám nói gì. Tên Đỗ thấy
có sự hoảng hốt cũng thất cò chết
luôn. Mấy ông cũng bắt thân nhân
chôn cất, rồi chôn đất mới gì.

Nghe mấy lời như vậy, xin viết
bài này công bố, mong quan trên
xét cho, kéo người lương thiện, bị
thiệt mạng mà ngậm oan dưới chín
sỏi.

Một người nghe chuyện
trong Huyện

BẮC-KY

Xuất cảng người

Vì việc đem phu Bắc-kỳ đi đường
Tích-lan (Ceylan) có nhiều sự bất
niệm nên phủ Toàn-quyền đã định
ràng từ nay trở đi phu Bắc-kỳ chỉ
đi Nouvelle Calédonie và Nouvelles
Hébrides (Tân thổ giới) sẽ đi thẳng
từ Hải-phong đến Nouméa thôi.

Về lại, để cho phu có thể nhàn
mưa mát mà chịu khi hậu cho quen
phì trong khoảng từ tháng một
tháng Avril không có được chỗ phu
Annam đi Tân thổ giới.

(Theo T. I.)

HAI-PHONG

Sao nữ tân nhân thủ

Báo France Indochine có đăng
tin rằng vừa rồi có một người đàn
bà ở Hà Nội vào chỗ xưởng thợ ở
khu ấ mang đồ nhét mặt cửa và
chàng may một người đốc công bắt
được, liền giao cho người thị dịch
lúc thì người thị dịch ấ lại người
đàn bà vào phòng giấy mình, cù rồi
gán bó quặt mắt rồi lột trần, lỏng
ra ngoài phố.

Hiện nay đương xét việc này

Radio Sindex thêm sức
luồng điện

Sở vô tuyến điện Radio Sindex
mời tin cho bản báo biết rằng từ
bữa 3 Juin, sở ấ đã phát lưu luồng
điện 150' thược. Như vậy thì các
bản nhạc của sở phát ra sẽ nghe
rất rõ ràng trong khắp nơi Bắc kỳ
và Trung kỳ.

NAM-KY VINH-HOI

Một người đốc công hung ác

Nhà máy sợi và dệt ở Vinh-hội
mở đã 3 năm nay, dùng nhiều thợ
đàn bà. Thợ đàn bà chia ra hai
đội: một đội làm từ 6 giờ sáng đến
3 giờ chiều, một đội làm từ 3 giờ
chiều đến nửa đêm.

Đội làm đêm này có một người
sếp xưởng (đốc công) họ. Anh
sếp thường hay bắt một người
thợ, khi người này khi người
khác, đến hầu cơm. Khi ăn cơm
xong anh ta thường lại bắt để
cho tiểu cơm nữa. Làm như vậy
thì tiện vô cùng, cả bọn thợ có
dám phản kháng gì đâu? Nói
nặng một tiếng lại sự việc.

Nhưng ngày 23 Mai anh sếp gặp
phải một chỉ cứng cỏi. Anh sếp cho
gọi chỉ này (Trần-thị-Từ) bà lần
mà chỉ ta không chịu vào phòng
giấy, anh sếp dạn quá ra gọi một
lần thứ tư. Chỉ ta không chịu, anh
ta liền đánh. Em thị Từ là Trần-thị
Biểu nghe chỉ ta chạy lại can, bị
anh sếp đá một cái vào bụng dưới,
chỉ ta ngã xuống báng huyết nhiều
lắm.

Anh khốn nạn kia thấy nguy, liền
sai rửa nơi huyết chảy, cho thợ về
rồi đóng cửa để đem người bị
tương đến nhà thương Gia-dinh.
Không biết sở Cảnh sát tra vấn
thế nào chưa được rõ. Còn anh
khốn nạn kia thì đã bị giải chức
để đi Tồn án.

Báo T. I. đăng chuyện ấ không
nói rõ anh sếp ấ là người giống
nào, nhưng đọc giả cũng có thể
đoán lấy được! Ở ấ bất bình! bất
bình! mấy lẽ bất bình! ấ chịu
cho nói!

Hương-binh

PHU-NỮ ĐIỂN-ĐÀN

ĐÀN BÀ TA CÓ ĐI XE ĐẠP
ĐƯỢC KHÔNG?

(Cảm tưởng của một người đàn bà
nhà quê đối với phu nữ thể thao).

Vốn em ở nhà quê, tháng ngày
chỉ lo việc nông tang và bếp núc;
bếp núc này qua mùa khác, công
việc ấ khi được ngớt. May được
khi mưa dầm gió táp, có chút thì
giờ rảnh thì em mới cảm được

quyền tự do, hoặc từ nhứt báo d
coi, trước là giấy tri, sau là giấy
biết đây. Ngày nay chúng em ở nhà
quá tuy vẫn rằng còn mắc không
trông khối bụi tre đầu làng, nhưng
trong vườn một cũng có người xem
được từ báo nên cũng nhờ đó mà
biết được các việc xảy ra ngoài "bụi
tre" của chúng em, và như là
phong-pháo phụ nữ nước nhà. Văn
biết các chỉ ở nơi thị-thành đó bởi
dường tri thức rộng hơn bọn quần
nu áo vải chúng em nhiều, nhưng
thấy cái phong trào phụ-nữ gần đây
có này ra được một cái sinh khí bất
thiếp thì cũng lấy làm mừng, vì dù
thời gian hoặc thị thành, chúng em
chắc rằng cái phong trào ấ là có
ảnh hưởng cho cả toàn thể nữ lưu
nước nhà vậy.

Mời rồi đây em có dịp lên thăm
người bà con ở Huế, mắt em được
quan sát những công việc của hội
Nữ công, em rất vui mừng, công
việc tuy chưa bao nhiêu, việc nên
làm còn nhiều lắm, nhưng mà mỗi
ngày một chút cứ xé cái thành tích
bước đầu thì có thể hy vọng về
tương lai.

Sau em lại nghe nói rằng gần đây
có mấy chị nữ học sinh tập đi xe
đạp. Em nghe nói đầu tưởng nói
đùa, đến rồi sau quả nhiên mắt em
thấy một chị đi xe đạp qua nhà,
em mới biết rằng sự thực! Đàn bà
con gái Việt-nam mà đi xe đạp à!

Sao không đi được? Em nghĩ lại
nghĩ lại một hồi, em lại càng quyết
ràng sự đi xe đạp của nữ lưu ta
không phải là một điều quái gở. Thế
mà nghe nói đối với việc ấ dư luận
lấy làm đáng chỉ trích lắm. Trong
bọn quần thoa quen những thói xưa
điệu, nhu nhược mà bỏ lời chê bai
thì cũng chẳng lấy chi làm lạ. Còn
như trong hàng "tu mi nam tử"
vẫn tự phụ là "văn minh" là "tiến
bộ", là "đuy tân" mà thấy chị em
đi xe đạp thì lại tỏ những lời rất
thô bỉ để nhục mạ. Oái oàng buồn
thay, thì mà cũng tự cho mình là
tiến-thủ.

Đàn bà đi xe đạp có thể lợi hại
Đi xe đạp vừa là tập thể thao, vừa
là một sự nên biết để mà dùng trong
lúc có công việc phải cần tới.

Chúng ta vẫn có tiếng là giống
người yếu đuối, người thấp nhỏ, sức
mạnh không có, mà không ham
luyện tập thể thao chỉ ưa ăn dầu
ngồi đó, con rười rượi mặt cũng
chẳng buồn sửa. Trừ ra người nhà
quê vì nghèo khổ mà phải dầm sương
giải nắng, kẻ lao động vì kẻ sraph
nhai mà phải nhọc nhằn còn như
người có đủ bát cơm ăn thì phần
nhiều không muốn động đến thân.

Ông quan, người làm việc, anh học
trò toàn là giải lưng tổn vãng no lại
năm. Đàn ông đã như vậy, còn như
đàn bà thì sao? Đứng kẻ bọn danhâm
chơn thò như chúng em ở nhà quê
quanh năm bắt buộc phải làm thể
thao rồi, phần nhiều đàn bà chôn
thành thị toàn là chân yếu tay mềm
mỏi hoa da phấn, ấ không ngồi d
công việc làm chẳng chút nhọc
nhằn. Bởi thế cho nên con người
yếu ớt, hay bệnh tật, phần xác đã
không mạnh, đường sanh dục không
tốt, thành cả làm tính cũng bị nhiều
ảnh hưởng xấu nữa. Chị em ta tập
thể thao là một việc rất nên làm để
cho mạnh mẽ cứng tay, để đảm
đang những công việc mà chúng ta
vì yếu nên không làm nổi. Xã hội là
xã-hội chung, nước nhà là nước nhà

TU TƯỜNG MỚI

THANH NIÊN VÀ CÔNG CỤ

(Nguyên văn của Ngô trí Huy)

(Tiếp theo)

Ta ngồi trong một cái phòng, bàn
ghế sạch sẽ, bút giấy sẵn sàng, trâm
đầu cài đúng không thiếu cái gì,
đầu cho mũm to đầu gối, ta vẫn ngồi
yên viết thư xem sách, không chút
gi trở ngại, còn cái nhà bên cạnh
ta, nhà trống vắng tiêu, mưa uớt cả
giường chiếu, mặc cái áo là, trong
nội không có guo, lát đất chạy
quang, tìm cây viết cùn kiếm tờ
giấy còn nửa mảnh, tay run lập
ngập, viết cái giấy tới nhà hàng
xóm vay tiền: trong tình thần của
ta cũng người đó, ai cao thượng mà
không cao thượng? Có phải nhà
chế tạo hạnh phúc hậu cho ta mà
bạc với người đó, ban cấp không
được quân bình sao? cứ lẽ ấ mà
xem thì vật chất vẫn minh không
cho đứng ra ngoài hạnh phúc cao
thượng của loài người được.

Các loài động vật trên đất,
những khi cừ đáng để làm công, thử
thi dùng sức, thử thi dùng miệng,
thử thi dùng chân, trừ ba cái đó,
không có công cụ gì khác, duy có
loài người, lúc đầu cũng một giống
động vật như các giống khác, từ
động từ dần dần, tập luyện một cách
khôn khéo, làm cho hai cái chân
sau tự đứng dậy mà đỡ sức đỡ
toàn thể con người, không sợ té
ngã xiên lệch, rồi tập luyện cho hai
chân trước làm thành cái tay; từ hai
chân trước của loài, trở nên cái tay
mà công cụ tinh khéo trong đời mới
xuất hiện ra (nếu thời đại đó có sự

chung, con trai con gái ấ cũng xươ
thật ấ, huyết thống ấ, ai cũng có
phần trách nhiệm với mình, với nhà
vớ nước vớ ấ-xã-hội, không có lẽ
việc gì cũng giao cho dân ông mà
đàn bà cứ nằm chết trong vòng ý lại
và phục tùng cả hay sao? chị em ta
biết nghĩa vụ và muốn làm trước hết
phải lo đời bỏ lấy phần xác,
phần xác được mạnh bạo thì tinh
thần mới dồi dào, nghị lực mới
cứng cỏi, tinh tự lập lòng dùng cảm
một ngày một thêm lên.

Đàn bà các nước Âu-Mỹ, đàn bà
Nhật-Tàn ta phải xem họ làm gương
Nói theo gót các công việc giấy cả
hoàn-cầu thì cũng khó, nhưng mà
đã có công tập thêm cái lòng muốn
làm thì ngày nay đàn bà Nam-Việt
đi xe đạp, đánh đàn, vẽ tranh, may
áo quần, nấu ăn, tất cả mọi việc
đàn bà hơi qua biến?

Nói đến đây em chần chừ là hy
vọng, mà lại rất sợ rất lo. Sợ lo
rằng những chị em xấu nhất lợi dụng
thể thao, lợi dụng tự-do, thường
tiếp-cận với dân ông để phò diễn
những lối tuồng như nhuộc, để làm
lỗi nhục cho cả đoàn mà lại làm cái
có cho bọn con người kia vịn lấy mà
công kích chị em ta. Chị em nên
phải lưu tâm để hết sức tránh
những điều lẩn tặc ấ.

Dù sao mặc lòng, lấy nguyên lý
mà nói thì em không thể nào không
nhân văn để phụ nữ thể thao là
không chính đáng. nói phần riêng
thì em quyết rằng đàn bà con gái
chúng ta ngày nay mà đi xe đạp
không phải là một điều quái gở đâu.

Nóng giận n.

sách ghi chép, thì sự tập luyện hai
chân trước làm thành hai tay, là
một thời kỳ đại-kỷ-nguyên trong bộ
lịch sử loài người, vì một bước tiến
tới thật dài mà trăm ngàn sự tấn
hóa khác, cũng khởi đầu từ đó.)

Tức như công việc đơn sơ về đời
thượng cổ, như bẻ nhánh cây mà
làm gậy, lượm hòn đá mà làm búa,
lại như xoi cây mà cưa cho ra lửa
v. v. đều là việc không khó, song
những loài vật mà dùng sức, dùng
chức, dùng miệng làm công cụ, thì
việc đơn giản đó, cũng không làm
được, cũng tự có hai tay người làm
ra, hưởng từ đó rồi dần dần tiến
lên, cái gậy kia làm ra giáo mác, cái
búa kia làm thêm cán, từ đơn giản
mà càng ngày càng thêm phức tạp,
nào cây nào búa, nào cung nào tên,
nào chài lưới, để đánh cá chim, nào
thuyền nào xe, để trên non dưới biển,
đều tự hai tay người làm ra. Kể từ
cuối thế kỷ 18 mà cơ khí ra đời, từ
cơ khí làm công cụ giúp cho tay
người thì vật chất chế tạo càng tinh
càng khéo, lại càng mau chóng,
không những công việc xấp xỉ trăm
xấp ngàn tay người làm, mà lại
nhiều cái, tay người không làm
được mà cơ khí làm ra tinh diệu
trăm phần, tức cho rằng cơ khí là
một thứ công cụ xưa nay chưa có
cũng là dùng vậy.

Không cần nói xa, tức lấy dân
Đông-phương vật liệu khiếm khuyết
mà so với dân Tây phương vật liệu
sung túc, cách n'au thật xa, mà truy
nguyên cái cơ vật liệu số ít thiếu
thốn là chính tại công cụ không đủ,
đều đó ai cũng nhận.

Theo một số phở thông, ai cũng
nói rằng: công cụ khiếm khuyết
thì nên: mở rộng máy xưởng chế
tạo, truyền bá chủ nghĩa thực
nghiệp, cở lệ khoa học giáo dục,
mấy vấn đề đó quan hệ về đường
công cụ, hoặc trực tiếp, hoặc gián
tiếp, không ai chối được. Song xét
ra cho cùng đến cội rễ, thì
mấy điều đó còn ở về nghĩa thứ hai
Còn cái cốt yếu thứ nhất, thì trước
phải làm thế nào cho cả lớp thanh
niên trong nước, đều có cái tâm

chất biết ham muốn công cụ. Trong
đám thanh niên mà đã có cái tâm
chất ham muốn công cụ thì xưởng
chế tạo, nhà thực nghiệp, môn
khoa học mới có chỗ đứng lạc.
Thường thường thanh niên các
nước những kẻ có năng lực tự trị thì
lúc đi học mà những đồ công cụ
cần dùng đều sắm đủ cả: kéo nhỏ,
dao cạo, kim may, kềm bấm định,
thước xếp, đồng hồ, v. v. kỷ lức là
nuôi cho thành một cái tâm chất
ham công cụ. Thanh niên mà có
tâm chất ham muốn công cụ (thi
khoa học và thực nghiệp mới có thể
mở rộng vật liệu trong nước mới
phát đạt).

Người ấ có nhiều câu ngạn ngữ
lấy phẩm vật thường thường trước
mắt mà so sánh sự văn minh công
đả man, tôi có nghe mấy câu:

Một, xem trong nước văn minh
hay là dĩ man, nhà bán xà-phòng
nhiều hay ít.

Hai, xem số chế tạo lưu huỳnh
càng thoăn chắt nhiều hay ít.

Ba, xem nhà bán công cụ nhiều
hay ít.

(Còn nữa)

Tha-sơn-Thạch lược dịch

Đá tiện, lại lợi, lại chắc chắn trăm bề

Đồng bào ở Trung-kỳ ai cũng còn nhớ
mấy năm về trên, ai có xe hơi đem đi
bảo hiểm, thì phải chịu: giá cao, và gặp
nhiều điều bất tiện. Đến khi ông Phạm-
Diệm mở hiệu Bảo-Hiểm ở Quinhon thấy
ngày một sự tiện lợi dành dành. Trước
phải trả 7500 hay là 8500 một người
hành-khách, thì tự do về sau chỉ mất
có 2500 hay là 1500 mà thôi.

Hay thay! sự cạnh tranh trong thương
cước, rất ích lợi cho thể giao ngày nay
phong vận những nhà Bảo-Hiểm khác,
tạo biết về sau gặp đều tai rủi, thường
bồi thế nào) cũng có đôi cho gần theo
giá 2500 và 1500, thì lại nghe ông Phạm-
Diệm sắp trút xuống của có đồng-mỏi,
đồng-hai (1510, 1520) một người hành-
khách mà thôi.

Như vậy, chủ có xe chỉ phải đi đâu,
tìm ai cao ấm ấ, đến hãng ông Diệm,
hiệu thấy giá rẻ, làm mau, điều ấ rõ
rõ là ông ta ký kết, lúc hiểm nguy có
ông ta xét tra, có phải đá tiện lại lợi
lại chắc chắn trăm bề không?

VƯƠNG-QUANG-NHON công-ty

Chủ có xe kinh cáo

THUỐC SIROP HAYN

Ngực nặng
Không thở được

HEN

GIÁ LÀ 1.80

PHARMACIE MONTÈS HANOI

NHÀ ĐỒNG BIỂU VÀ CHUÔNG

HIÊU CON BƯƠM BƯƠM

ĐẠI-QUANG-DUỐC-PHONG 46 boulevard Tổng-Độc-Phương, CHOLON — Chi-Điêm 47 Phố hàng Đường, HANOI

Gửi bản khắp cả mấy hiệu thuốc bắc trong xứ Việt-Nam, Cao-Man và Ai-Lao thứ thuốc nào có hiệu con bướm bướm mới là thứ thiệt

Ở xa gửi thư đến mua nếu nhà giấy thép nơi đó gửi được theo cách lảnh hóa giao ngẫu thì xin chiếu theo, tiền gửi hàng người mua phải chịu

Sốt nóng 0510 ret. 0515, 0510	Rượu Tề phong thấp 1550, 0580, 0520	Thước Ho Lột hoản 0510	Thuốc Cam tích 0510	Dầu thượng hải	Vừa uống vừa thoa chữa khỏi bách bệnh 0525
Rượu hổ 2500, 1500, 0530	Thuốc Bỏ thận 2 hoản 1500	Thuốc Giang mai 1550	Dầu như ý đại quang 0510	Huyết trung Bứu	Thuốc bổ nhất trong hoàn cầu 2500 1520
Thuốc Đau mắt 0520	Thuốc Điện kinh 2 hoản 1500	Thuốc Lậu 0540	Nhan trừ muỗi 0520	Bỏ phê thánh dược	Thuốc ho rất thần hiệu 0580 và 0540

